

ကိုကိုရဲ့ လီတစ် ဖိပ်စု ဖိလ်စံ : တာ်နာ်လီမေသကိးတာ်အစာတာ်ကွဲးဖို်ဖု်မိ်ပု်

တာ်ကတိလောညါ ဒီး တာ်ဂု်ခိ်ထံးခိ်ဘိ

စု်ဖိလ်ပဒိ်ကို (SPPS) ဒူးအိ်ထီ်ဝဲ ကိုကိုရဲ့ဒိတဘျ် လီတစ် ဖိပ်စု ဒီး နိ်ကစာ်အိ်လဲထြိန်းတဖု်အဖိလ်စံ, ဒိတာ်လိ်ဘျ်အိ်လော ကိ်စံ မိ်နိ်စိထံ ပဒိ်ပပု်တဖု်အသိးန့်လီ. အခဲအံ, SPPS တအိ်ဝဲဒီး ကိုကိုရဲ့ဒိတဘျ်ဖိလ်စံဒီးဘျ်, ဒီး လီတစ်ဖိပ်စုအတာ်ဘျ်တဖု် ဒီး တာ်မု်လ်ကွဲးစိတဖု်ဘျ်တာ်ဆာ်တာ်ဟ်လီအိ်လောကိ်တဖျ်ဒိ်ဝဲစု်စု်န့်လီ.

လောတာ်ကဆိ်ထဲဒူးအိ်ထီ် ကိုကိုရဲ့ဖိလ်စံတခါအဂိ်, SPPS နာ်လီမေသကိးတာ်ဒီး ကိ်ဖိတဖု်, ဟံ်ဖိဃိတဖု်, ဒီး ကိ်ပု်မေတာ်ဖိတဖု်ဒိသိးပကနိ်ပာ်ဂု်ထီ်အဝဲသ့ အတာ်ဘျ်သ့ဘျ်သးတဖု်, အတာ်ထံ်တဖု် ဒီး တာ်ဘျ်ယိ်တဖု်လောအဘျ်သးဒီး တာ်စူးကါ လီတစ်ဖိပ်စု ဒီး နိ်ကစာ်အိ်လဲထြိန်းတဖု် ဒီး အဖိလ်စံဖဲကိ်ပု်န့်လီ. တာ်ဃုထံ်သ့ညါ (survey) တဖု်ဘျ်တာ်သူးကျဲးဟ့်လီအိ်ဆု မိ်ပု်ပု်ကွဲးတာ်ကိ်ကး (Parent Advisory Councils (PACs)) ဃးဒ့, ဒီး တာ်ရဲကျဲးမေဝဲဒ့ ကိ်ဖိတာ်အိ်ဖို်ထံ်လိာ်တသကိးတာ်လောလိာ်ဆု်နိ်ဝဲတရဲးအဖိခိ်ဃုာ်ဒီးတာ်ထီ်ကိ်ဖိတဖု် ဒီး မိ်နိ်စိထံ်ဘျ်ဒိ်ထံးခိ်န့် (Senator) ခံဂါန့်လီ.

တာ်ကွဲးဖို်ဖု်မိ်ပု်အဝဲအံ ဟ့်ထီ် တာ်ဂု်တကိ်အထီ်ဘးကတာ်လောဘျ်သးဒီး လီတစ်ဖိပ်စုဖိလ်စံ တာ်ရဲကျဲးတာ်နာ်လီမေသကိးတာ်အလိာ်ဟ်ဖျိတဘျ်န့်လီ. နဒီးန့် လိာ်ဟ်ဖျိအလောအပု်တဘျ်သ့ဖန ဃုထံ်အိ်အဖိခိ်န့်လီ.

ကျဲးကျဲးလောအခဲအံကိ်မေဝဲတဖု်

SPPS တီဖု်ကိုတဖု်တဟ့်တာ်ပျဲလောကိ်ဖိကစူးကါလီတစ်ဖဲကိ်ထီ်အဆာ်ကတိ်န့်ဘျ်. ညီန့်တီခါဒူးကိ်စု်ကိး တဟ့်တာ်ပျဲလောကိ်ဖိကစူးကါလီတစ်ဖဲကိ်ထီ်ဒိတန့်ဘျ် (တာ်ဘျ်တြိဃာ်တာ်ပု်ပု်). တီထီ်ကိ်တဖု်အိ်ဒီးတာ်ဘျ်တြိဃာ်တာ်တနီ, တာ်ဘျ်တြိဃာ်ဝဲလော ပု်တဘျ်စူး ကါလီတစ် ဖဲတီဒေးအပု်ဘျ်, ဘျ်ဆု် တာ်ဟ့်ကိ်ဖိတာ်ပျဲဖဲဟံးန့်အိ် မု်ထု်တာ်အိ် အဆာ်ကတိ်ဒီး တီတာ်မေလိဝဲဒီးလဲဆု်တီဒေးအသိတဖျ်အဆာ်ကတိ်န့်လီ. စရိအလောအပု်တဘျ်လောအဘျ်သး ကိ်အပတီာ်လီတစ်လိာ်န့်ကျဲးတဖု်ဒီး တာ်ဘျ်တြိဃာ်တာ်တဖု်ဘျ်တာ် မါနိ်မေယါအိ် [ဖဲအံ](#) န့်လီ.

	တာ်ဘျ်တြိဃာ်တာ်တဖု် တအိ်	တာ်ဘျ်တြိဃာ်တာ်အိ်တနီ	တာ်ဘျ်တြိဃာ်တာ်တဖု်အိ်ပု်ပု်
တီဖု်ကိုတဖု်	၅*		၃၅
တီခါဒူးကိ်တဖု်	၁ (SPPS အိ်လဲကိ်)	၂	၁၃

တီထွင်မှုတဖန်	၁ (SPPS အိန်လဲကို)	၁၁	၂
ကူညီသုခလီဆီကိုတဖန်	၂*		၂

*ကိုတဖန်အံတအိန်ဒီး လိတ်တိန်ကျတဖန်လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးထွဲထီၣ်အိန်န့ၣ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် ညိန်န့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ လိတ်တိန်စံး တဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢကွဲးကစူးကါအိန်န့ၣ်ဘၣ်, ဒီး အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်လိတ်သးဒီး ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တဖန်တခီ တဂၤဖဲ လိတ်ဘၣ်ဝဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ(survey) လၢတၢ်ခိဆၢအံတဖန်အနီၣ်ဂံၢ် ဒီး မျးကယၤတဖန်

တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ(survey) လၢအိန်လဲဖီခိၣ် မ့ၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအကါဒိၣ်တခါ, ပုၤအိန်န့ၣ် ၁၀,၀၀၀ ဂၤခိဆၢကတီၢ်ဝဲတၢ်သံကွၢ်တဖန်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခိဆၢအမျးကယၤအိန်ဝဲလၢ ၂၀ % အဖီခိၣ် တစဲးဖဲ, ဒီး ပုၤခိဆၢမၤပုၤတၢ်လၢကျိၣ်အဂုၤအဂၤလၢတမ့ၢ်အဲကလံးကျိၣ်န့ၣ် အနီၣ်ဂံၢ်အိန်ဒီးလၢ SPPS တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါလၢအမၤတၢ်ဝဲဖဲ တယၢ်တမိၢ်တီၢ်ပူၤတဖန်န့ၣ်လီၤ.

ကရၢၢ်	ပုၤခိဆၢတၢ်နီၣ်ဂံၢ်	ပုၤခိဆၢတၢ်မျးကယၤ
ကိုဖီတဖန်	၃၉၇၄ ဂၤ	၂၁%
ကိုပုၤမၤတၢ်ဖီ	၆၆၂ ဂၤ	၂.၂%
ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တဖန်	၅,၈၇၀ ဂၤ	၂၀%
ခဲလၢ်	၁၀,၅၁၄ ဂၤ	၂.၂%

ကိုဖီအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တဖန်

တီၤခၢၣ်သးဒီးတီၤထီၣ်ခဲလၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဝဲအတၢ်ဘၣ်သး ဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤလၢတၢ်ကမၤစၢ်လီၤ တၢ်ဘျၢတၢ်တြီၤဘၣ်တဖန်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်စံးကတီၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်စူးကါလိတ်စံးတဖန်လၢ ကူညီသု တၢ်ဖဲးလိမၤဒီးအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်, ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျါ, ကန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ဝဲၣ်သးဆၢ, မၤဂၤထီၣ် သးခိၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ. ကိုဖီတဖန်ညိၣ်ဟံၣ်ဖျါစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ တၢ်လၢ လိတ်စံးဖီစ့ၣ်န့ၣ် အတဒုးအိၣ်တၢ်မၤ တံာ်တံာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကီၢ်မၤခဲအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဖဲးလိမၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်.

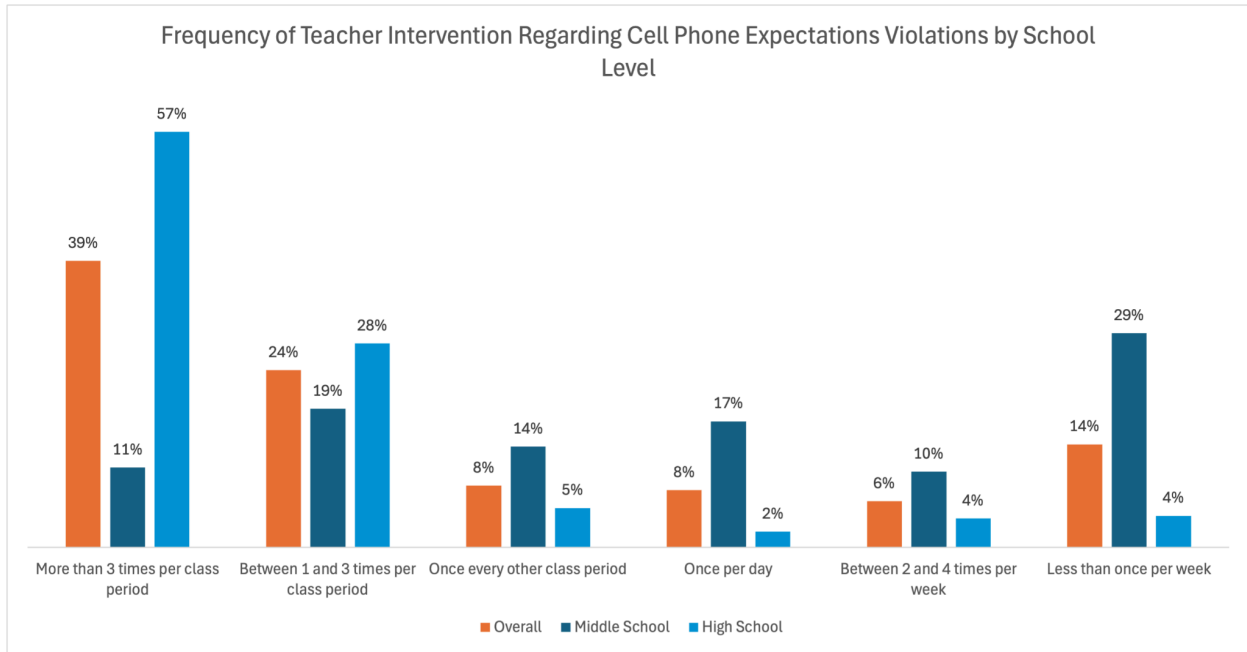
ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က, ကိုဖီတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်စူးကါလိတ်စံးကိုထီၣ်အဆၢကတီၢ် အိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢအ မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထဲးတၢ်ဖဲးဒိၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. ကိုဖီဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်စူးကါလိတ်စံးအါမးဖဲကိုထီၣ်အဆၢ ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. အါဒိၣ်တၢ်တကါ, ကိုဖီ ၁၂% ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်စူးကါလိတ်စံးအါန့ၣ်ရံၣ်တခါကိးန့ၣ် ဒီးဖဲ ကိုထီၣ်အန့ၣ်တၢ်ပူၤ, ဒီး ကိုဖီ ၇.၅% ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်စူးကါလိတ်စံးအါန့ၣ်ရံၣ်ကိးန့ၣ်ဒီးဖဲကိုထီၣ် အန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတဖန်အါဒီးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်လၢမ့ၢ်မဆါ တန့ၢ်အါလၢအဘၣ်ပးဒီး တၢ်စူးကါလိတ်စံးလၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထဲးလၢအတဂ့ၤတကပီၤ လၢကိုဖီ တၢ်ဖဲးလိမၤဒီး ဒီးတၢ်မၤလဲၤန့ၢ်တၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိုပုၤမၤတၢ်ဖီတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တဖန်

လၢတၢ်ထီၣ်သတြီၤဒီးကိုဖီတဖန်အဖီခိၣ်, ကိုပုၤမၤတၢ်ဖီဖဲကိုပုၤတဖန် ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ထံၣ်လၢအလီၤ ဆိလိာ်သးတဖန်လီၤ. ဖဲ တီၤခၢၣ်သး ဒီး တီၤထီၣ်န့ၣ်, ကိုသရဲၣ်သရဲၣ်မ့ၣ်တဖန်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်စူးကါ လိတ်စံးဖီစ့ၣ် လၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတလီၢ်လိာ်န့ၣ်လီၤ. ကိုပုၤမၤတၢ်ဖီ ၆၃ မျးကယၤဟံၣ်ဖျါဝဲတၢ်မၤ တံာ်တံာ်တၢ်လၢဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စူးကါလိတ်စံးဖီစ့ၣ် (တၢ်အိၣ်သးကဲခဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤမၤဘၣ်လိာ်တၢ်)

အိတ်ထိပ်ဝဲ အစုကတၢ်ဖဲတီတၢ်မၤလိကတီၢ်တခါအပူၤ, ဒီး ၃၉% ဟ်ဖျါထိပ်ဝဲလၢ တၢ်မၤတံာ်တံာ် တၢ်အိတ်ဝဲသၢဘျီ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်သၢဘျီလၢ တီတၢ်မၤလိကတီၢ်တခါစုစုအပူၤန့ၢ်လီၤ.

တီထီကိပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်သၢဂၢၢ်ဝဲဒီး တၢ်မၤတံာ်တံာ်တၢ်လၢတီတၢ်မၤလိကတီၢ်အပူၤဒိၣ်အါန့ၢ်ဒီးလၢတီၤခါၣ် သးကိပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်, အစုကတၢ် တၢ်ဟဲကဲထီၣ်အသးန့ၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးလၢ တၢ်ဘျီတြီဃာ်တၢ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်စုအဖိခိၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ်, တီၤခါၣ်သးကိတဖၣ်လၢအိတ်ဒီး တၢ်ဘျီတြီဃာ် တၢ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်လၢအစုန့ၢ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံၤဒီးတၢ်တၢ်တဖၣ်အါမးန့ၢ်လီၤ.

ကိသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဟ်ဖျါထိပ် တၢ်သးသဟီၣ်ဆဲးလီၤစ့ၤလီၤဝဲလၢကလူၤဟ်မၤထွဲဖိလဲၣ်စံၣ်လၢတဒ်သိးလိာ် သးတဖၣ် ဒီး ကွၢ်ဆၢၣ်မံၤတၢ်ခဲအံၤခဲအံၤ လၢတအိတ်ဒီးတၢ်စိကမိလၢကဟံးဖိၣ်ထီၣ် ကိဖိတၢ်စူးကါလီၤတဲစိ အါတလၢတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ဟ်ဖျါထိပ်စ့ၢ်ကီးတၢ်လိာ်လၢ ပုၤကလူၤဟ်မၤထွဲဖိလဲၣ်စံၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ် ဒီး တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီ လၢဆိၣ်ထွဲ တၢ်မၤဆဲးလီၤစ့ၤလီၤတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤလၢကိသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၢ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်/ဟံၣ်ဖိဃီဖိ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်တဲသကိးတၢ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲမိၢ်ပၢ်အါဂၤသ့ၣ်ညါ လီၤတဲစိဖိၣ်စုဒုးအိတ်ထီၣ်တၢ် မၤတံာ်တံာ်ဖဲတီၤဒီးတဖၣ်အပူၤသ့အဆၢကတီၢ်န့ၢ်, အဝဲသ့ၣ်ဟ်ဖျါထိပ်တၢ်အရဲဒိၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ကအိးထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအလီကျိးတဖၣ်လၢအဖိတဖၣ်အဂီၢ်, လီၤဆိဒိၣ်တၢ်လၢ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်တဖၣ် အိတ်ဒီးတၢ်ဘၣ်သးအကလုာ်ကလုာ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတီၤပတီၢ်အဖိခိၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲ ဖိလဲၣ်စံၣ် တၢ်ဘျီတြီဃာ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢတီၤခါၣ်သးကိတဖၣ်အပူၤ ဒီး တၢ်ဟ်လီၤတၢ်ဘျီတြီဃာ်အကြးအဘၣ် လၢအတယံး တလၢ ဖဲတီထီကိတဖၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်, လၢတီၤပတီၢ်ကိးတီၤဒီးအပူၤ, မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အိတ်ဒီးဝဲလၢ ဖိလဲၣ်စံၣ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်အီၤဖျါဖျါဖျါ ဒီးလၢအတအိတ်ဒီးတၢ်ဖုၣ်ထီၣ်ဖုၣ်ထီၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်တုၤသးထံသိး

ကိပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ်ဟံၣ်ဖိထီၣ်တၢ်လိၣ်လၢ ကိကီၢ်ရ့ၣ်ဖိလံၣ်စံၣ်တမံၤလၢအပူၤဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်တုၤသးထံသိးတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖိလံၣ်စံၣ် ဒီး တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်ကျဲၤကြးဆိမိၣ်ကွၢ်ထံတၢ်ဖျါဖျါ ဖျါဖျါလၢ ကိဖိအိၣ်ဒီး IEPs တဖၣ်, ဒီး ပုၤလၢလိၣ်ဘၣ်ဆူၣ်ချ့ၤတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အနီၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သိအတၢ်ထီၣ်တၢ်ဒူးတဖၣ် ကဘၣ်ဟးဆဲးတၢ်လၢအသုတမၤနးဒိၣ်ထီၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိအိၣ်ဟံ ၈၁၂လၢတတုၤသးထံသိးတဖၣ် လၢအတဘၣ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးကိဖိကရူၢ်လီၤလီၤဆိဆိလၢအတကြးဝဲ ဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်အိၣ်သး မ့တမ့ၢ် ဟံပတုၢ်ကွၢ် ကိဖိအတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်လၢတၢ်ဖိလံၣ်မၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်. လီၤခဲကတၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမ့ၣ် လၢတၢ်ထီၣ်ဒါမၤကဲမ့ၣ်ဖိလံၣ်စံၣ်န့ၣ် ကြးမ့ၢ်တၢ်လၢအိၣ်ဒီးအပတီၢ် ဒီး အတဘၣ်မ့ၢ်တၢ် လၢအဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤလၢ ကိသရၣ်သရၣ်မ့ၣ် မ့တမ့ၢ် မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ်

တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်ကိကီၢ်ရ့ၣ် လီၤတဲစိဖိၣ်စု ဖိလံၣ်စံၣ်ကြးမၤဘၣ်လီၤ တၢ်လိၣ်ကလုာ်ကလုာ်ဘၣ်ဒီး ကိဖိ, ကိပုၤ မၤတၢ်ဖိ ဒီးဟံၣ်ဖိဖိတၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်ဖဲ မၤလီၤတၢ် တၢ်တုၤသးထံသိး, တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါတၢ်ဖျါဖျါဖျါ ဖျါ, ဒီး ဆိၣ်ထွဲတၢ်လၢတၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်/တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သိအါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ် ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလီၤလီၤဆိဆိလၢလၢတဖၣ် ကြးဘၣ်တၢ်ဆိမိၣ်ကွၢ်ထံအါဒ် ဖိလံၣ်စံၣ်တခါဘၣ်တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်ဒီး မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အါအသိး-

- **ဆိမိၣ်ကွၢ်ထံ တၢ်ဟံၣ်ဖိတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးတဖၣ်** - တၢ်အဝဲအံၤကဘၣ်ပၣ်ဃာ် တၢ်ဒူးအိၣ် ထီၣ်ကရူၢ်တဖၣ်ဃာ်ဒီး ကိပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီး မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီး ဆဲးကျိး ကိပုၤမၤတၢ်ဖိကရူၢ် လၢအဒူး လိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်ဆါန့ၣ်တၢ်ဆိတလဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်လီၤဟံၣ်ဂံၢ်ဟံၣ်ကျဲၤ ကိကီၢ်ရ့ၣ်ဖိလံၣ်စံၣ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးအဂၤဒီးဒ်သိးသိးလီၤသး** - ပုၤမၤ သိကိးတၢ်ခဲလၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါတၢ်ဖျါဖျါဖျါ ဒီး တၢ်ဒ်သိးသိးလီၤသးလၢ ဖိလံၣ်စံၣ်အပူၤ ဒီး တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်အပူၤလီၤ.
- **“စးထီၣ်လၢကိထီၣ်တၢ်ကူၣ်ပျါတဖၣ်” မ့တမ့ၢ် “တၢ်ဘျၢၤတြီဃာ်တၢ်ပဲပဲ” လၢ လၢတီၤဖျါကိဒီး တီၤထီၣ်ကိအဂီၢ်** - တၢ်န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်အစၢဆိၣ်ထွဲ တၢ်ဘျၢၤတြီဃာ်တၢ်တဖၣ်ပဲပဲ ဖဲ တီၤဖျါကိ ဒီး တီၤခါၣ်သးကိတဖၣ်အပူၤတၢ်လီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အစၢတဖၣ်လၢ တီၤထီၣ်ကိတဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအပၣ်ဃာ်တၢ်ထီၣ်အါမံၤအါကလုာ်, ပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖိထီၣ်တၢ်သးစဲဒိၣ်အါလၢ ကိဖိတဖၣ်ကဒီးန့ၣ်တၢ်ခဲးတၢ်ယာ်, ဘၣ်ဆဲး အခဲအံၤ တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလၢ လီၤတဲစိဖိၣ်စုတဖၣ်ဒူး အိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤတၢ်တၢ်ဒီး တၢ်မၤကဲမၤခဲတၢ်ဖဲတီၤထီၣ်ကိတဖၣ်အပူၤဒိၣ်န့ၣ် တီၤခါၣ်သးကိတဖၣ် (ဖျါလီၤကဲလၢအိၣ်ဒီးဖိလံၣ်စံၣ် တၢ်ဘျၢၤတြီဃာ်တၢ်အိၣ်စၢအသိး)န့ၣ်လီၤ.
- **ဆိၣ်ထွဲကိသရၣ်သရၣ်မ့ၣ် လၢတၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ် ဒီး တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ဘျၢၤ** - အဝဲအံၤမ့ၢ် တၢ်ကစီၣ်အကျိးဒိၣ်တခါလၢကိပုၤမၤတၢ်ဖိ, လၢအတဝဲလၢ အခဲအံၤအဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲ လၢအဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲဒ်သိးကဲဘျါ လီၤတဲစိဖိၣ်စုတၢ်ဂီၢ်ကိလၢတီၤဒီးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၤစၢၤမၤ ၈၁၂ ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအဖိခိၣ်အသိး ဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်လၢအဖျါထီၣ်ဖျါထီၣ်လီၤသး, တၢ်ဖိလံၣ်မၤဒီးအဆၢကတီၢ်လီၤစုၤကွၢ်ဝဲ, ဒီး ကိသရၣ်သရၣ်မ့ၣ်ဒီးကိဖိတၢ်ရဲ လီၤသးဖျါဆၢထီၣ် လီၤသးလီၤ.
- **စံးကတီၢ်ဘျါလီၤမိၢ်ပၢ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိး** - ဖိလံၣ်စံၣ်တဖၣ်ကြးဖၢန့ၣ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်သးဒီး အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒ်သိးကဆဲးကျိးအဖိတဖၣ်ကိးဆၢကိးကတီၢ်ဒီးဖဲဂီၢ်ဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်သးအိၣ်ထီၣ်အဆၢ ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **ဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤကီၢ်ဂီၤတုၤသးထံသိးဒီးတၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်** - ဖိလံၣ်စံၣ်တဖၣ်က ဘၣ်ဘျါ IEP/504 တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်, ဒိသဒါတၢ်ထူးထီၣ်ကိဖိလၢတၢ်ဖိလံၣ်မၤဒီး, ဒိသဒါတၢ် ကီၢ်တၢ်ဂီၤလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်, ဒီးမၤလီၤတၢ်လၢကိဖိကဲဂါဒီးကဒီးန့ၣ်တၢ်ခဲးတၢ်ယာ် လၢကျိၤကျဲၤ လၢအကြးအဘၣ်ကတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- **ပညိၣ်တီၢ်ဟံၣ်တၢ်သကွဲးသးလီၤလၢစူးကါဒိၣ်ကိၣ်တၢ်** - ကိတဖၣ်ကြးဖၢန့ၣ် တၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လၢ ဘၣ်ဃးဒီး မ့ၢ်ဒါလၢစူးကါ ဒိၣ်ကိၣ်တၢ်အဂီၢ် ဒီး နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘျၢၤကူၣ်သ့ ဖဲအဝဲသ့ၣ်လီၤညိၣ်သိၣ် ဒိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

- **တၢ်ဆဲးကွၢ်သမံသမိးကတၢၢ်ကတၢၢ်** - ကိၣ်ကီၢ်ရၣ်ကဆီလီၤဟံၣ်လီၤ တၢ်မၤကျိၤကျိၤသန့လၢကသမံသမိးဖိလဲၣ် အတၢ်ကဘျး ဒီးမၤဘၣ်လၢဖိဒီးထီၣ်တၢ်ဒိတၢ်လိၣ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤပတီၢ်ဆူမံၣ်ညါတဖၣ်

တၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အီၤဆူ က့ၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမိးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤတဖၣ် ဖဲဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၁၉သီ, ၂၀၂၄န့ၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဖိလဲၣ်စံၣ်ပတြီၢ်တဘျးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤ ဒီး ဖိလဲၣ်စံၣ်ပတြီၢ်အလၢပံၤတဘျးန့ၣ်မၤန့ၢ်အီၤသ့ဖဲ [BoardBook](#) လၢကဘျးပၤစးထီၣ် ၁၂၃ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တဲသကိးတၢ်ဆူညါဘၣ်ဃးဒီး ဖိလဲၣ်စံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ကအိၣ်ဝဲဖဲ က့ၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမိးတံၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဖဲ ယန့ၢ်အါရံၤ ၇သီ, ၂၀၂၅န့ၣ် န့ၣ်လီၤ. [ဒိကန့ၣ်တၢ်တဲသကိးတၢ်အကလုၢ်လၢဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဟံၣ်ဃာ်အီၤဖဲအံၤန့ၣ်တက့ၢ်.](#)

ဖိလဲၣ်စံၣ်ကဘၣ် တၢ်စံးကတီၢ်အီၤလၢအဂ့ၢ်ခိၣ်ကျိၤဒီး ဖဲတလိတဘျီ က့ၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမိးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ဖဲ ယန့ၢ်အါရံၤ ၂၁ သီ ဒီး ဖျိၣ်တြီၢ်အါရံၤ ၁၈သီအကတီၢ်, ဒီးတၢ်မုၢ်လၢအီၤလၢ ခိၣ်န့ၣ်ကဟ့ၣ်သကိးတၢ်ဖးဖဲ ဖျိၣ်တြီၢ်အါရံၤ ၁၈ သီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အနံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတဝါဖိလဲၣ်အံၤဒီး ဟံၣ်ဟံၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဃးဒီး ဖိလဲၣ်စံၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲမုၢ်အီၤလၢ [ကဟ့ၣ်ထီၣ်အမံၤလၢ ကမ့ၢ်ကစံးကတီၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ထီၣ်အဂီၢ်](#) န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်ဖဲလၢ က့ၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမိးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤတဖၣ်ဟံၣ်ဟံၣ်ကျိၤဝဲလဲန့ၣ်, ကိၣ်တဖၣ်ကကတံၢ်ကတီၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖဲ ကိၣ်န့ၣ် ၂၀၂၅-၂၆ န့ၣ် ဖဲ လၢစဲးပထုဘၢၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ.